

Ludzas rajona vietējo pašvaldību

darbības izvērtējums

kultūras funkcijas īstenošanā

Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” **15.panta pirmās daļas 5.punktu** viena no vietējo pašvaldību autonomām funkcijām (turpmāk – funkcija) ir *rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību*.

Nolūkā izpētīt, kā tiek pildīta funkcija, Pašvaldību darbības analīzes un metodoloģijas departamenta darbinieki 2007.gada 21.septembrī un 2007.gada 23.oktobrī izlases veidā apmeklēja vairākas Ludzas rajona vietējās pašvaldības.

Izpēte tika veikta Cirmas pagastā (iedzīvotāju skaits – orientējoši 760), Ņukšu pagastā (520), Pureņu pagastā (480), Pušmucovas pagastā (680), Blontu pagastā (500) un Zvirgzdenes pagastā (950), kur darbinieki iepazinās ar kultūras darba organizāciju, noskaidroja, kādas iespējas ir iedzīvotājiem piedalīties kultūras aktivitātēs attiecīgā pagasta administratīvās teritorijas kultūras iestādēs, cik izmaksā pašvaldību kultūras iestāžu uzturēšana, kādas raksturīgākās problēmas traucē vai kavē funkcijas izpildi.

Cirmas pagastā:

- 2007.gadā kultūras vajadzībām plānots izlietot Ls 12800 (6,10% no padomes pamatbudžetā paredzētajiem izdevumiem funkciju veikšanai, 2006.gadā – 5,60%);
- pagastā ir Tautas nams, kurā saskaņā ar Tautas nama darba plānu tiek organizēti pasākumi pensionāriem, bērniem, ģimenēm, citām iedzīvotāju grupām un norisinās visi gadskārtējie svētki. Nav izdevies noorganizēt nevienu pašdarbības kolektīvu, jo neesot iedzīvotāju ieinteresētības;
- pagasta administrācijas ēkā atrodas bibliotēka, kurā ir pieejami interneta sakari;
- bibliotēkā un Tautas namā nomainīti logi, veikti Tautas nama fasādes remonta darbi, kas tiks turpināti nākošajā gadā;
- kultūras iestāžu optimizācija nav paredzēta;
- nepietiek kultūras darba speciālistu, organizētajos kultūras pasākumos piedalās maz iedzīvotāju.

Nukšu pagastā:

- no padomes pamatbudžetā paredzētajiem izdevumiem funkciju veikšanai kultūras vajadzību apmierināšanai paredzēts izlietot ap Ls 50000, t.sk., Ls 30000 – Tautas nama renovācijas darbu veikšanai;
- Tautas namā darbojas vidējās paaudzes deju kolektīvs, vokālie ansambļi, folkloras kopa, dramatiskā kopa. Iedzīvotājiem ir iespējams piedalīties blakus esošā Pildas pagasta pūtēju orķestrī;
- bibliotēkā ir pieejami interneta sakari;
- bibliotēkā nomainīti logi, veikts kosmētiskais remonts;
- kultūras iestāžu optimizācija nav paredzēta;
- norisinās gatavošanās nākošā gada Dziesmu un deju svētkiem.

Pureņu pagastā:

- 2007.gadā kultūras vajadzībām plānots izlietot Ls 10220 (6,80% no padomes pamatbudžetā paredzētajiem izdevumiem funkciju veikšanai, 2006.gadā – 5,60%);
- pagastā ir Tautas nams, kurā tiek organizēti dažādi kultūras pasākumi. Nav iespējas noorganizēt nevienu pašdarbības kolektīvu, jo trūkst šādu kolektīvu vadītāju;
- bibliotēkā iegādāti datori, ir pieejami interneta sakari;
- kultūras iestāžu optimizācija nav paredzēta;
- nepietiek kultūras darba speciālistu, jo ir transporta problēma – nav iespējams nodrošināt kultūras speciālistu klātbūtni pagastā.

Pušmucovas pagastā:

- 2007.gadā gandrīz 10% no padomes pamatbudžetā paredzētajiem izdevumiem funkciju veikšanai paredzēts izlietot kultūras vajadzību apmierināšanai (Ls 26340, 2006.gadā – Ls 19670).
- pagastā ir Kultūras nams, kurā tiek organizēti dažādi kultūras pasākumi, jaunatne iecienījusi diskotēkas. Pagastā darbojas etnogrāfiskais ansamblis, teātra pulciņš, divas bērnu popgrupas, deju kolektīvs;
- bibliotēkā ir pieejami interneta sakari;

- Kultūras namā tiek veikts kosmētiskais remonts, taču nepieciešams nomainīt logus, kam pagaidām finansējums nav atrasts;
- deju kolektīvs un etnogrāfiskais ansamblis gatavojas piedalīties nākošā gada Dziesmu un deju svētkos.

Blontu pagastā:

- 2007.gadā kultūras vajadzībām plānots izlietot Ls 9360 (6,40% no padomes pamatbudžetā paredzētajiem izdevumiem funkciju veikšanai, 2006.gadā – 3,10%);
- pagastā ir Kultūras nams, kam nepieciešams remonts, bet nav nepieciešamā finansējuma. Pagastā darbojas Blontu folkloras kopa, vokālais ansamblis, deju pulciņš;
- pagasta bibliotēkā ir pieejami interneta sakari;

Zvirgzdenes pagastā:

- kultūras vajadzībām 2007.gadā plānots izlietot Ls 22520 (2006.gadā izlietoja – Ls 21300);
- pagastā ir neliels Tautas nams (tikai 50 sēdvietas). Vasarā estrādē norisinās ikgadējie dziedāšanas svētki „Vasaras Ziņģe” un citi kultūras pasākumi. Pagastā darbojas folkloras kopa „Saime”, deju kolektīvs un dramatiskais pulciņš. Folkloras kopa un deju kolektīvs gatavojas piedalīties nākošā gada Dziesmu un deju svētkos;
- bibliotēkā ir pieejami interneta sakari;
- kultūras iestāžu optimizācija nav paredzēta;
- nepietiek kultūras darba speciālistu, Tautas nama vadītājs strādā uz pusslodzi.

SECINĀJUMI:

1. Minēto pagastu pašvaldību iedzīvotājiem nodrošinātas iespējas piedalīties pašdarbības kolektīvos, kā arī apmeklēt Tautas (Kultūras) namos organizētos kultūras pasākumus, izmantot vietējās nozīmes bibliotēku pakalpojumus.
2. Konsultatīvo un metodisko palīdzību vietējās bibliotēkas var saņemt Ludzas pilsētas bibliotēkā, kas ir reģiona galvenās bibliotēkas statusā.

3. Pašvaldības finansiāli atbalsta kultūras aktivitātes, veic kultūras iestāžu tekošā un kapitālā remonta darbus atbilstoši savu budžetu iespējām.
4. Pagastu administratīvās teritorijas ir salīdzinoši nelielas, tajās dzīvo maz iedzīvotāju, tāpēc nav attīstīta nepieciešamā infrastruktūra (muzeji, mūzikas skolas, mākslas skolas u.c.), lai pilnībā apmierinātu sabiedrības kultūras vajadzības, nodrošinātu kultūras vērtību radīšanu, izplatīšanu, saglabāšanu; nav iespējams piesaistīt kultūras darba kvalifikācijas prasībām atbilstošus speciālistus (pašdarbības kolektīvu vadītājus, kultūras iestāžu direktorus u.c.).
5. Saskaņā ar Ministru kabineta sēdē 2007.gada 4.septembrī atbalstīto administratīvi teritoriālā iedalījuma projektu minētās sešu pagastu pašvaldības paredzēts iekļaut Ludzas novada administratīvajā teritorijā ar iedzīvotāju skaitu – gandrīz 20000 cilvēku. Pagastu iedzīvotāji varēs plašāk un daudzpusīgāk izmantot novadā esošo kultūras iestāžu pakalpojumus.

01.11.2007.

Pašvaldību darbības analīzes un metodoloģijas departaments